

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁSI SZABÁLYZATA¹

Az önköltségszámítási szabályzat célja, hogy a könyvelés rendezett adataiból informálja a Pécsi Tudományegyetem (továbbiakban: Egyetem), valamint az Egyetem és Műszaki Főigazgatóságának vezetését, hogy a tevékenységek mely területén van szükség beavatkozásra a költséggazdálkodás javítása érdekében, hogyan alakul a tényleges költség a tervezettel szemben a szabályzat alkalmazási területén. A szabályzat biztosítja továbbá, hogy a felmerült költségek ellentételezésre kerüljenek, és az alkalmazási területen a költségek a vezetés által elismert mértékben merüljenek fel. Az önköltségszámítási szabályzat így megfelelő alapot teremt az árképzésnek, illetve egyösszegű finanszírozás esetén a költségek felosztásának. A fenti cél elérése érdekében Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a következő szabályzatot alkotja:

Az önköltségszámítás alkalmazási területe

1. § Az önköltségszámítási szabályzat alkalmazási területe az Egyetem által folytatott rendszeres értékesítési és szolgáltatási tevékenységek köre, melyek tételesen e szabályzatban kerülnek felsorolásra.

Értelmező rendelkezések

2. § E szabályzat értelmében:

- a.) *termék*: mindazon termék vagy szolgáltatás, amely biztosítja a vevő igényeinek kielégítését.
- b.) *költségnem*: a költségeknek költségfajtánkénti csoportosítása.
- c.) *költséghely*: a költségek felmerülési helye (szervezeti egység, műhely, stb.). A költséghely általában területileg, vagy szervezetileg elhatárolt, felelős vezető irányítása alá tartozó szervezeti egység vagy részleg.
- d.) *költségviselő*: a termék, termékcsoport, szolgáltatás vagy folyamat, melyre a költségek felmerülésük alkalmával közvetlenül elszámolhatók.
- e.) *központilag kezelt költség*: azon közvetett költség, amelyek elsődlegesen a termék előállítási folyamatára közvetlenül nem számolható el. E költségek:
 - állami befizetési kötelezettség, melynek alapját és arányát a mindenkor hatályos költségvetésről szóló törvény határozza meg,
 - kezelési költség,
 - központi irányítás működtetési költség,
 - intervenció alap feltöltésének költsége,
 - épület és eszköz használati költség.

¹ A szabályzatot a Szenátus 2000. november 28-ai ülésén elfogadta.

f.) *önköltség*: a termék meghatározott mennyiségének előállítására fordított élő és holt munka pénzértékben kifejezett összege. Az önköltség része a központilag kezelt költség is.

g.) *önköltségszámítás*: olyan műszaki - gazdasági tevékenység, amellyel a termelés vagy szolgáltatás megkezdése előtt azok folyamata alatt, vagy azok befejezése után megállapítható a termék, vagy szolgáltatás várható (tervezett) illetve tényleges önköltsége.

h.) *Az önköltségszámítási kalkuláció formái*:

ha) *előkalkuláció (előzetes önköltség)*: az a műszaki gazdasági tevékenység, amellyel a szolgáltatás, termelés megkezdése előtt meghatározzák valamely szolgáltatás, termék előállítása során az érvényes külső és belső normatív dokumentumok betartása mellett felhasználható élő és holt munka mennyiségét és ebből az érvényben levő árak és díjtételek alkalmazásával kiszámítják a szolgáltatás vagy termék önköltségét. Előkalkulációt lehet készíteni nemcsak szolgáltatásra vagy termékre, hanem minden olyan tevékenységre melynek költség kihatása van. Továbbá előkalkulációt végzünk abban az esetben is, ha meghatározott összegű térítést terhelünk szét a költségekre.

Kötelező előkalkulációt végezni:

- minden olyan szolgáltatásnál, amelyet az Egyetem önfenntartó jelleggel, térítés ellenében végez (üdültetés, vendégház, kiadói tevékenység, stb.)
- minden pályázati tevékenység kezdeményezésekor (a pályázat benyújtásakor)
- a vállalkozási tevékenységekre.

hb) *közbenső kalkuláció (termelés közbeni önköltség)*,

hc) *utókalkuláció (utólagos önköltség)*: az a műszaki gazdasági tevékenység, melynek segítségével a termelés vagy szolgáltatás befejezését követően határozható meg annak önköltsége.

Kötelező utókalkulációt készíteni minden olyan tevékenységre, amelyre előkalkuláció készült.

i.) *témaszám*: a kalkulációs egységet jelölő szám.

A költségek elszámolásának és elosztásának általános irányelvei

3. § (1) A költségelszámolásnál és költséelosztásnál elsősorban azt az általános és kötelező alapelvet kell követni, hogy minden szolgáltatásra, tevékenységre annyi költséget szabad illetve kell elszámolni, amennyi az adott időszakban az adott szolgáltatással vagy tevékenységgel kapcsolatban ténylegesen felmerült. A különféle költségek költséghelyre, illetve költségviselőkre történő felosztásánál figyelemmel kell lenni ugyancsak arra a követelményre, hogy minden költséget oda kell elszámolni, aminek érdekében felmerült. Ilyen irányú elszámolási lehetőséget kell biztosítani a beérkezett számlák igazolásánál is, amikor a terhelendő költséghelyet fel kell tüntetni a munka egyidejű igazolása mellett.

(2) Minden költséget egyszer maradéktalanul el kell számolni, viszont ugyanakkor a költségnek az önköltségen való többszörös elszámolása szigorúan tilos.

Költséghelyeken és költségviselőknél való költséggyűjtése

4. § (1) A 8. szakaszban meghatározott költségnemek szerint rögzített költségeket a költségfelosztáshoz, illetve az önköltségszámításhoz a számlarendben meg kell jelölni, hogy azok közvetlenül vagy közvetetten számolhatók el.

(2) A költséghelyeken és költségviselőknél való költséggyűjtés tényszerűségének és a költségtakarékossági elvének érvényesítése érdekében a költséghelyek és költségviselő típusok költséggazdálkodásnak irányítására költségfelelősök kerülnek meghatározásra.

(3) A költségfelelősök a körül írt költséghelyek és költségviselők vonatkozásában igazolási és utalványozási joggal rendelkeznek.

(4) A költségfelelősöket az illetékességi körbe tartozó költséghelyek és költségviselők tételes felsorolásával írásban az Egyetem gazdasági főigazgatója nevezi ki. A költségfelelősök felelősségi és hatáskörét a munkaköri leírásban is szabályozni kell.

Általános eljárási szabályok

5. § (1) Az önköltségszámítási szabályzat alkalmazási területén főszabályként az előkalkuláció módszerét kell alkalmazni. Az önköltségszámítás módszere a területi és szervezeti egységtől független egységes költségpótlékolás. Az Egyetem Gazdasági és Műszaki Főigazgatósága mérlegelve az Egyetem területén kialakult eltérő adottságokat és megállapítva, hogy a kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb körülmények nem a gazdálkodás eredményességének függvényében alakultak ki az egységes költségpótlékolási rendszer alkalmazása mellett döntött.

(2) Az egységes költségpótlékolási kulcsok felülvizsgálata érdekében az Egyetem gazdasági főigazgatója írásban teamet nevez ki, mely team évente felülvizsgálja a költségkalkuláció, illetve költségfelosztás alapjául szolgáló vetítési alapokat és az utókalkuláció módszerével a team ennek módosítására szükség szerint javaslatot tesz.

(3) A gazdasági főigazgató a költségfelosztás alapjául szolgáló vetítési alapokat az utókalkuláció és a team által beterjesztett javaslatok alapján évente legfeljebb egyszer saját hatáskörében módosítja.

(4)² Egy kalkulációs egység lezárulását a témaszám kötelezettségvállalója jelzi az ellenjegyző felé. Az ellenjegyző elkészíti az utókalkulációt, amelyet a kötelezettségvállalónak átad. Az utókalkulációt 30 napon belül el kell készíteni.

² A módosítást a Szenátus 2003. október 02-ai ülésén elfogadta.

Előkalkuláció

Központilag kezelt költségek

6. §³ (1) Központilag kezelt költségek:

- a.) felújítási alap,
- b.) kezelési költség,
- c.) központi irányítás működtetési költség,
- d.) intervenció alap feltöltésének költsége,
- e.) épület és eszköz használati költség.

(2)⁴ A bevételes tevékenységeket terhelő központi költségek csoportjai:

Tevékenységcsoport	Központi irányítási költség	Intervenció alap	Kezelési költség	Felújítási alap**
I	5	5	2	5
II	5	0	0	5
III	0	5	2	5
IV	0	0	0	5
V ⁵	0	0	2	15

** 2005. február 15-e után beérkező bevételek esetében 15 %⁶

(3)⁷ Az Egyetem Gazdálkodási Szabályzatának 33 § (2) bekezdésében felsorolt bevételes tevékenységek (2) bekezdés szerinti csoportba sorolása:

a) oktatási tevékenységek bevételei:

aa) költségterítéses alap és továbbképzések	I
ab) költségterítéses doktori képzés	II

b) nem oktatási jellegű tevékenységek bevételei:

ba) szabad kapacitások, eszközállomány hasznosítása	III
bb) tudományos rendezvények szervezése	III
bc) önköltséges tanfolyamok díjai	III
bd) önköltséges felvételi előkészítő tanfolyamok	III
be) szerződéses kutatás, innovációs tevékenység, melyet a megbízó az innovációs járulékfizetési kötelezettsége terhére finanszíroz	V
bf) egyéb szerződéses kutatás, innovációs tevékenység	III

³ A módosítást a Szenátus 2004. május 20-ai ülésén fogadta el.

⁴ A módosítást a Szenátus 2004. december 02-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2004. december 02. napjától.

⁵ A módosítást a Szenátus 2005. szeptember 22-ei ülésén fogadta el.

⁶ A módosítást a Szenátus 2005. február 17-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2005. február 15. napjától.

⁷ Beépítette a 2004. december 02. napján elfogadott módosítás. Hatályos: 2004. december 02. napjától.

bg) tervezés, tanácsadás	III
bh) szakértői tevékenység	III
bi) eszközök bérbe, kölcsönbe adása	III
bj) könyv- tankönyv kiadás	III
bk) szálláshely értékesítés	III
bl) idegenélelmezés, mosás	III
bm) különböző szolgáltatások bevételei	III

c) pályázatokra kapott támogatások, átvett pénzeszközök III

d) egyéb bevételek:

da) az Egyetemmel szerződést kötő gazdasági egységek térítése	III
db) helyiségek bérbeadása	I
dc) az EHÖK azon bevételei, amelyeket a Gazdasági Tervben a Szenátus elfogadott	IV

6/A. §⁸ (1) A 6. §-ban leírt költségek mértékétől a gazdasági főigazgató egyedi esetben eltérést engedélyezhet. Az engedély nem vonatkozhat az 5 % felújítási alap képzésére.

(2) Az engedélyezést részletesen alátámasztott kalkulációval lehet kezdeményezni.

(3) Amennyiben az engedélyezés alapjául beadott kalkuláció és az utókalkuláció lényeges eltérést mutat, erről a gazdasági főigazgatót tájékoztatni kell.

(4) A gazdasági főigazgató az éves gazdasági beszámoló keretében tájékoztatást ad az adott gazdasági évben a 7/A. § alapján engedélyezett eltérésekről.

Az épület és eszköz használati költségek számítási módja

7. § Az egyes tevékenységeknél figyelembe kell venni a tevékenység folytatása során igénybe vett egyetemi vagyon használatából származó költséget. A kalkuláció során a gazdasági főigazgató által meghatározott költségeket kell figyelembe venni.

Közvetlen költségek

8.§ (1) A közvetlen költségek költségnemei:

- a.) személyi kiadások,
- b.) munkaadókat terhelő járulékok,
- c.) dologi kiadások,
- d.) egyéb működési célú támogatások, kiadások.

⁸ Beépítette a Szenátus 2004. május 20-ai ülésén elfogadott módosítás.

(2)⁹

Az egyes tevékenységek csoportba sorolása

Tevékenység	Tevékenység csoport
Költségtérítési alap- és továbbképzések	V
gépjármű igénybevétele	
Tudományos konferenciák, rendezvények szervezése	IV
Tanfolyamok	IV
Szerződéses (megbízásos) kutatás	IV
Önköltséges előkészítő tanfolyamok	IV
tervezés, tanácsadás	IV
szakértői tevékenység, mérésszolgáltatás	IV
Eszközkölcsönzés	IV
Könyvkiadás	IV
Szálláshely értékesítés	IV
idegen élelmezés, mosás	I
Különböző szolgáltatások, egyéb bevételek	II
PFP OM-től	III
PFP Eü.M.-től	I
FEFA	III
OTKA	III
OMFB	III
Egyéb kutatás	III
Beruházási jutalék	-
Szakmai pályázatok / közoktatási pályázatok	III
Az Intézménnyel szerződést kötött gazdasági egységek (eü. szolgáltatás) térítése, egyéb bevételes tevékenységek	IV
Helyiségek bérbeadása	V
EHÖK azon bevételei, amelyeket a Szenátus az adott gazdasági évre a költségvetéssel együtt elfogadott	II
beruházás bonyolítása	-
óvodai, bölcsődei térítési díj	I
Kollégiumi díj	I
hallgatók által fizetett díjak	I
könyvtári beiratkozási díj	I
üdülési térítési díjak	I
Készletértékesítés	I
Kártérítések, kötbérek	I
térítéses betegellátás	II
Származás megállapítás	külön elszámolás
Igazságügyi szakértői tevékenység	külön elszámolás

⁹ Hatályon kívül helyezte a 2004. december 02-ai ülésen elfogadott módosítás. Hatálytalan: 2004. december 02. napjától.

Tevékenység	Tevékenység csoport
szolgálati elhelyezés	I
Nővérotthon, orvosszállás díja	I
Alkalmazotti étellemezés térítés	I
adó-visszatérítés	I
TKT	I
alapítványok	I
továbbszámlázott szolgáltatás	I
adományok meghatározott célra	I
tender-dokumentáció díja	külön elszámolás
egyéb költségtérítés (telefon, fénymásolás stb.)	I

A fenti számítástól eltérő önköltségszámítási szabályok

9. § Térítéses betegellátás

Az önköltségszámítás során a költségnemeket az alábbi arányokkal kell számolni:

Költségnem	Arány
Személyi kiadások	40,0%
Munkaadókat terhelő járulékok	14,4%
Dologi kiadások*	45,6%
Egyéb működési célú támogatások, kiadások	0,0%

* beleértve az 5% befizetési kötelezettséget.

10. § Származás megállapítás, igazságügyi szakértői tevékenység: Az önköltségszámítás a mindenkor hatályos jogszabályok alapján történik.

11. § A nyomdai termékek költségei

- a.) közvetlen anyagköltség: itt kell elszámolni a felhasznált alapanyagok átlagos beszerzési áron számított értékét,
- b.) közvetlen bérköltség: a nyomdában foglalkoztatott dolgozók törzsbére kiegészítő fizetései bérpótlékai,
- c.) közvetlen munkabérek és társadalombiztosítási járulékai,
- d.) egyéb közvetlen költségek: a tevékenységgel kapcsolatban közvetlenül elszámolható költségek,
- e.) közvetlen önköltség: az előzőleg felsorolt költségek összege.
- f.) a közvetlen önköltséget megnöveljük 53 % rezsiköltséggel 2 % központi igazgatási költséggel, illetve 5 % állami befizetési kötelezettséggel,
- g.) a nyomdai termék önköltsége a fenti pótlékolással megnövelt önköltség.

12. § (1) Tétéles önköltség számítás: abban az esetben, ha a költségfelelős a 8. §-ban pontban

részletezett önköltség számítási eljárást az érintett tevékenység vonatkozásában nem tartja méltányosnak és megalapozottnak az érintett tevékenység és tevékenységi kapcsolatainak vonatkozásában tételes önköltség számítást készíti és ezt felülvizsgálatra beterjeszti az PTE gazdasági főigazgatójához.

(2) A költségtervezés következő tételekre terjed ki havi bontásban:

a.) munkaerő:

aa.) munkatársak száma,

ab.) bérköltiségek,

ac.) bérek közterhei.

b.) idegen teljesítések

c.) anyagköltiségek

d.) energia felhasználás

e.) igazgatási költiségek

ea.) úti és vendéglátási költiségek,

eb.) szakértők tiszteletdíja,

ec.) reklám,

ed.) helyiségbérleti díjak(vagy az igénybevett helyiségek műszaki adatai alapján számított helyiségbérleti díj),

ef.) eszközbérleti díjak,

eg.) karbantartási költiség,

eh.) postai költiség,

ei.) telekommunikáció költiségei,

ej.) biztosítások,

ek.) képzés, továbbképzés költiségei,

el.) szociális költiségek,

em.) egyéb igazgatási költiségek.

(3) A tételesen felsorolt költiségeket kell összevetni a várható bevétellel és ennek alapján indokolandó, hogy a 8-11. szakasz szerinti eljárástól miért kell eltérni. A beterjesztett javaslatot a gazdasági főigazgató egy személyben bírálja el és a javaslat elutasításáról vagy elfogadásáról a beterjesztőt írásban értesíti.

Témaszámok és azok nyilvántartása

13. § (1) Minden egyes kalkulációs egységet egyedi témaszámmal kell megjelölni.

(2) A tevékenység, szolgáltatás megkezdését minden esetben a témaszám kiadása előzi meg, melynek feltétele az előkalkuláció megléte. A témaszám kiadása előtt a tevékenység, szolgáltatás nem kezdhető meg, arra kifizetés nem teljesíthető. A témaszám kiadásáért a Controlling Osztály vezetője felelős.

Hatályba léptető és záró rendelkezések

14. § Jelen szabályzat a Szenátus általi elfogadás napján lép hatályba.

Pécs, 2000. november 28.

dr. Tóth József sk.
rektor

Záradék: Jelen szabályzatot a Szenátus 2000. november 28-ai ülésén fogadta el.
Jelen szabályzat módosítását a Szenátus 2003. október 02-ai ülésén fogadta el.
Jelen szabályzat módosítását a Szenátus 2004. május 20-ai ülésén fogadta el.
A szabályzat módosítását a Szenátus 2004. december 02-ai ülésén elfogadta. Hatályos: 2004. december 02. napjától.
Jelen szabályzat módosítását a Szenátus 2005. február 17-ei ülésén elfogadta. A módosítás a Szenátus által történő elfogadás napján lép hatályba.
Jelen szabályzat módosítását a Szenátus 2005. szeptember 22-ei ülésén elfogadta. A módosítást a Szenátus által történő elfogadás napján lép hatályba.

dr. Lénárd László
rektor